

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Одеська політехніка"
Освітня програма	52261 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

06.06.2025 р.

Справа № 0694/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,
Афанасьєва Людмила Василівна,
Філоненко Наталія Георгіївна,
Філатова Оксана Степанівна,
Федик Тамара Олександрівна,
Соколовський Олег Леонідович,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Романенко Олена Віталіївна,
Лиман Ігор Ігорович,
Кравченко Олександр Васильович,
Виткалов Сергій Володимирович,
Бутченко Тарас Іванович,
Бондаренко Олександр Сергійович,
Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Румянцева Олена Анатоліївна – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Одеська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	52261
Назва ОП	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У профілі програми представлено повний перелік ПРН (ПРН1–ПРН19), передбачених Стандартом, а також три додаткові (ПРН20–ПРН22). Додаткові ПРН20 та ПРН21 мають перекладознавчий характер, і їх досягнення має забезпечуватися відповідними освітніми компонентами (ПРН20 – ОК 1.2.7, 1.4.2, 1.5.1; ПРН21 – ОК 1.2.1, 1.2.2, 1.2.7, 1.4.2, 1.5.1). Згідно з інформацією, поданою в “Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами освітньої програми”, ПРН 6 “Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності” пропонується набувати на ОК 1.1.5. Основи науково-дослідницької діяльності, 1.1.6. Академічна доброчесність, 1.4.1. Педагогічна практика, 1.4.2. Професійна-перекладацька практика та 1.5.1. Атестаційний екзамen. Тобто, вочевидь, не йдеться про перекладацькі технології, оскільки єдиним ОК, дотичним до перекладу, є перекладацька практика, де ЗО мають демонструвати результати навчання (або удосконалювати наявні), а не набувати їх. За цією ж Матрицею ПРН 18 “Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв’язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах” мають набувати на ОК 1.1.3. Психологія, 1.1.4 Педагогіка, 1.1.5. Основи науково-дослідницької діяльності, 1.1.6. Академічна доброчесність, 1.1.7 Філософія 1.2.8. Методика викладання іноземної мови 1.4.1. Педагогічна практика. Отже, якщо під “професійною комплексною діяльністю в галузі обраної філологічної спеціалізації” розробниками мається на увазі переклад, то ПРН 6 та ПРН 18 мають бути досяжним у межах дотичних до перекладу курсів. Натомість виглядає, що розробниками використання технологій і вирішення комплексних задач розглядається виключно в контексті педагогічної або наукової діяльності. Таким чином констатуємо недосяжність набуття ПРН 6 та ПРН 18 відносно перекладацької професійної діяльності.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

На момент проведення акредитаційної експертизи професійний стандарт не затверджено. Освітня програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації за результатами її завершення.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма “Германські мови та літератури (включаючи переклад), перша – англійська” спрямована на підготовку фахівців, здатних професійно працювати в науковій, літературно-видавничій та освітній сферах, а також надавати послуги зі створення, перекладу, аналізу та оцінювання текстів у різних галузях економіки. Мета програми узгоджується з місією Одеської політехніки, яка полягає у формуванні інтелектуального капіталу суспільства шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців на засадах академічної доброчесності та національної ідентичності, а також із стратегічною ціллю університету – забезпечення його сталого розвитку та інтеграції у світовий освітньо-науковий простір. Це також було підкреслено першим проректором під час зустрічі з експертами.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До матеріалів самооцінювання додано позитивні рецензії, переважна більшість яких надана представниками академічної спільноти, яких не можна вважати потенційними роботодавцями випускників бакалаврської програми, що не мають права на викладання ані в закладах середньої, ані вищої освіти. За спостереженнями ЕГ рецензії мають формальний характер, оскільки не містять зауважень або побажань. У деяких випадках рецензії містять некоректну фактичну інформацію (щодо обсягу кредитів), у деяких – повтори абзаців (в рецензіях, наданих різними особами), що не виглядає взірцем доброчесності відносно збору даних потреб заінтересованих сторін.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Судячи з інформації, наданої ЕГ та відомостей самооцінювання, розробники ОП впроваджують досвід НаУ «Києво-Могилянська академія», КНУ імені Тараса Шевченка, УжНУ, НТТУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», зокрема, освітніх програм з англійської філології, що сприяло оновленню переліку ОК і ВК та поглибленню тематичного змісту окремих мовознавчих і літературознавчих компонентів. Водночас зауважимо, що неврахування кращого досвіду саме перекладацьких програм призводить до значних проблем із підготовкою фахівців. Так, наприклад, судячи з інформації на сайті, <https://op.edu.ua/news/16659>, Протягом 2-х тижнів (з 26 лютого по 10 березня 2024 року) здобувачі 3-го та 4-го курсів Українсько-німецького навчально-наукового інституту у супроводі доцента кафедри англійської філології та перекладу Чепелюк Н.І. (у рамках договору про міжнародну співпрацю між Національним університетом «Одеська політехніка» та Anhalt University of Applied Sciences (HAS) Sciences (м. Кетен, Німеччина), за підтримки міжнародних програм DAAD та ERASMUS +, успішно пройшли перекладацьку практику-стажування в Анхальтському університеті прикладних наук. “Теоретично-практичний курс під назвою «Мова та технології перекладу, німецька мова і культура» сприяв академічному обміну професійними навичками та поглибив співпрацю між викладачами та студентами зазначених закладів вищої освіти за такими напрямками: локалізація програмного забезпечення: проекти, інструменти та формати; локалізація графічного інтерфейсу користувачів; термінологічний менеджмент - основи концептуально орієнтованого термінологічного менеджменту та практичної термінологічної роботи; машинний переклад і постредагування нейронного і машинного перекладу на основі технологій «prompt» тощо. Жодна з тем, розглянута здобувачами і викладачами під час стажування, не була імплементована в навчальний процес (хоча на момент закінчення стажування ОП мала перебувати на стадії оновлення та перегляду). Незважаючи на висловлені зацікавленими особами побажання задоволення попиту на фахівців із технічного перекладу в Одеському регіоні, в єдиній ОК перекладацького спрямування науково-технічним текстам присвячену 1 лекцію (Лекція 11_1 «Переклад науково-технічного тексту») та 1 практичне (Практичне заняття No 6. «Когнітивність та інформаційна насиченість науково-популярного тексту. Переклад науково-популярного тексту та використання різних тропів: метафори, гіперболи, епітети, порівняння»).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Освітня програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» у редакції 2024 року відповідає вимогам чинного законодавства України щодо тривалості та структури програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Загальний обсяг програми становить 240 кредитів ЄКТС, із зазначеного обсягу: 178,5 кредитів ЄКТС передбачено на дисципліни загальної та професійної підготовки; 61,5 кредитів ЄКТС – на вибіркові компоненти; 10,5 кредитів ЄКТС – на дві практики: педагогічну та професійно-перекладацьку. Такий розподіл повністю відповідає нормативним вимогам до структури освітніх компонентів на бакалаврському рівні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів

навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Мета, цілі й фокус ОП виглядають розбалансованими: цілі програми акцентують підготовку філологів-перекладачів, тоді як у фокусі йдеться про поєднання викладання та перекладацьких компетентностей. У п. 3.2.3 (особливості програми) згадується лише переклад, без жодної інформації про викладацький компонент. У п. 3.2.4 (додаткові можливості) зазначено про академічну мобільність та військову підготовку (29 кредитів), яка радше є вимогою часу, ніж перевагою. Структура програми не дозволяє чітко простежити взаємозв'язки між компонентами. Наприклад, курс 1.2.7 «Теорія та практика перекладу» впливає на 1.2.10 «Історія зарубіжної літератури», який є пререквізитом до 1.2.11 «Стилістика англійської мови». Практичний курс німецької мови (1.2.2) є пререквізитом до Практичного курсу англійської (1.2.1), однак саме англійська мова впливає на єдиний ОК перекладацького спрямування (1.2.7). Найслабшими є зв'язки з ПРН20 і ПРН21 (переклад і редагування фахових текстів, усний послідовний переклад), які не передбачені Стандартом, але включені в ОП. Водночас переклад і редагування – це окремі види діяльності (див. ISO 17100), що потребують різних навичок і достатнього часу на їх формування. В ОП відсутні посилання на конкретні “чинні нормативні вимоги”, отже це формулювання є порожнім. Малоімовірно, що ЗО набуде компетентностей у письмовому й усному перекладі, маючи лише 4,5 кредити за єдиним профільним курсом (1.2.7), навіть з урахуванням Практичних курсів англійської (61,5 кр.) та німецької мови (46,5 кр.). ОК “Практичний курс німецької мови”, яка має реалізувати ПРН21, насправді містить лише початкові вправи з вимови. У РП «Практичний курс англійської мови» перекладацькі завдання відсутні; завдання на кшталт “читання й переклад тексту” – методичні прийоми, а не формування перекладацьких навичок. Таким чином, перекладацький компонент виглядає декларативним, змішаним із вивченням мови, що не готує ЗО до реальної професійної діяльності. Погоджуємося з ЕГ щодо недостатнього обсягу курсу 1.2.7 (4,5 кр.) у порівнянні з мовними курсами. Це свідчить про те, що акцент програми — на вивченні мови, а не перекладі. До прикладу, у курсі 1.2.7 лише 2 години присвячено усному перекладу (практичне заняття №3), що явно недостатньо для досягнення ПРН21. Аргументація щодо набуття ПРН20, ПРН21, СК15 через практики можлива лише за умови, що компетентності справді набуваються в межах ОП. Натомість відповідальність за формування навичок зміщується на бази практики, які можуть мати вузьку спеціалізацію (лише письмовий або лише усний переклад). Пояснення щодо розвитку перекладацьких компетентностей через вибіркові дисципліни лише підкреслює факультативний статус перекладацького компонента. Спроможність НПП розробляти та викладати такі курси, але відмова повноцінно впроваджувати їх у ОП – свідчення недооцінки таких питань розробниками.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми узгоджується із предметною областю 03 «Гуманітарні науки», спеціальністю 035 «Філологія». Констатуємо відповідність ОК загальнофілологічній підготовці германістів (у тому числі, зважаючи на значний обсяг кредитів, виділених на власне мовну підготовку здобувачів). Натомість перекладацька складова залишається поза фокусом розробників, що підтверджується як недостатньою кількістю кредитів, виділених на такі ОК, так і власне змістом ОК, які не засвідчують ані розуміння сучасного ринку лінгвістичних послуг (в контексті технологічності та сервісорієнтованості), так і артикульованих потреб безпосередніх регіональних роботодавців.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ЗВО забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії для всіх здобувачів, що закріплено у документах. Серед них: Тимчасовий порядок вибору навчальних дисциплін здобувачами першого рівня освіти на 2024–2025 н.р., Положення про організацію освітнього процесу, Порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти, Положення про академічну мобільність тощо. ОП передбачає опанування обов'язкових компонентів на 178,5 кредитів та вибіркових – на 61,5 кредитів, що відповідає законодавчим вимогам щодо частки вибіркової складової (не менше 25% загального обсягу кредитів). Здобувачі формують власну освітню траєкторію через участь в програмах мобільності, обираючи теми курсових і кваліфікаційних робіт, наукових керівників, а також місце проходження практики. Адміністрація сприяє інформуванню щодо вибору вибіркових компонентів. Відповідно до актуального Порядку вибору дисциплін на 2025–2026 н.р., до 11 березня 2025 року студентів 1–3 курсів інформують про процедуру вибору та зміст Каталогу 1 (дисципліни загальної підготовки по 3 кредити) і Каталогу 2 (професійні дисципліни по 4,5 кредити). Вибір здійснюється онлайн через форми, що надсилаються на корпоративну пошту. На 1–2 курсах здобувачі обирають по одній дисципліні з кожного каталогу на кожен семестр 2–3 курсів; на 3 курсі обираються дисципліни з Каталогу 2 для вивчення на 4 курсі. Студенти підтверджують, що їм надається належна інформаційна підтримка. Вибіркова складова є доволі широкою: Каталог 1 містить 42 ОК, Каталог 2 – 487 ОК. Доступність повної інформації відносно змісту вибіркових – сумнівна. За гуглдиск-посиланням, наданому ЕГ на документ “КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ першого рівня вищої освіти на 2025-2026 навчальний рік зазначено, що “каталог та силабуси внесених до нього навчальних дисциплін оприлюднюються на офіційному вебсайті Національного університету «Одеська політехніка» (далі – Університету) в розділі «Каталог вибіркових освітніх компонентів» <https://op.edu.ua/education/selective>. За посиланням, яке має вести на силабуси, виводиться інформація “Немає доступу. У вас недостатньо прав для доступу до цієї сторінки” (22.04.2025). Пошук за назвою вибіркової дисципліни “Практика перекладу технічних текстів (друга мова)” привів на сторінку НПП, однак інформації, наданої там, явно бракує для усвідомленого вибору (наявна лише кількість годин, компетентності та результати навчання <https://op.edu.ua/education/programs/components/19911>). Враховуючи велику увагу, яку, за словами розробників (у тому числі, підкреслених у відповіді для ЕГ), здобувачі приділяють вибіркоким дисциплінам і формуванню індивідуальної траєкторії, спосіб подання інформації щодо вибіркових дисциплін перекладацького спрямування, не виглядає ефективним (окремішнє розміщення назв та змісту ВК, мізерна інформація (відсутність силабусів) щодо реального змісту ВК на особистих сторінках НПП, обмеженість доступу до каталогу вибіркових дисциплін).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОП зазначено, що «ОП та НП мають чітку спрямованість на практичну підготовку здобувачів, яка реалізується під час аудиторної роботи та проходження ними практик» с. 9, однак в ОК циклу професійної підготовки превалюють лекційні години, замість практичних. Так, ОК Лексикологія англійської мови з 44 аудиторних, 30 – лекційних, аналогічна ситуація й з ОК Теорія та практика перекладу, Методика викладання іноземної мови, Латинська мова (30 год. лекційних занять), Стилїстика англійської мови. Це ж саме стосується й вибіркового ОК, спрямованого на удосконалення навичок перекладу, які запропоновані НПП кафедри. Видається алогічним відводити 30 годин на лекції та 14 на практичні заняття, працюючи над усним перекладом чи письмовим. Відповідно до ОП 30 мають дві практики: Педагогічну (4,5 кредиту), та Професійно-перекладацьку (6 кредитів), які регламентуються «Положенням про проведення практичної підготовки здобувачів ВО» <https://opu.ua/document/2304>. Педагогічна практика спрямована на проходження практики в закладах освіти; професійно-перекладацька практика – в різних установах, де є затребуваними перекладацькі послуги. Здобувачі мають право запропонувати свою базу практики та обрати керівника практики. За словами авторів відомостей самооцінювання «Перевага надається місцевим і регіональним організаціям згідно з укладеними договорами». Здобувачі вищої освіти не виявили незадоволення форматом та формою своєї практичної складової.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Під час зустрічей здобувачі та науково-педагогічні працівники відзначили, що соціальні навички набуваються опануванню різноманітних освітніх компонентів. Зокрема, розвитку цих навичок сприяє участь у студентських гуртках, наукових конференціях, семінарах, онлайн Q&A-сесіях з носіями мови, організованих LSE та Dinternal Education, а також участь у програмах академічної мобільності (САР) та міжнародних проєктах, зокрема UNIV.E.R-U з Університетом імені Штефана чел Марє (Румунія), програмах урядового агентства США Peace Corps.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<https://op.edu.ua/document/17694>), Методичними рекомендаціями із розрахунку навантаження здобувачів вищої освіти (<https://op.edu.ua/document/2537>) та Положенням про програму навчальної дисципліни та силабус (<https://op.edu.ua/document/16535>), визначено загальний обсяг освітніх компонентів і тижневе навчальне навантаження здобувачів. У навчальному плані передбачено обов'язкову самостійну роботу з кожного освітнього компонента в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу часу на його опанування. Обсяг самостійної роботи варіюється залежно від змісту дисципліни та очікуваних результатів навчання: на кожну годину лекцій передбачено 0,5 години самостійної роботи, а на годину практичних занять – 1 година. Для підготовки до екзамену відведено 30 годин самостійної роботи. В ОП 2024 року заплановано 1850 годин аудиторної роботи (з них 338 лекційних та 1512 практичних годин) і 3505 годин самостійної роботи, з яких 270 годин припадає на практику, а 90 – на підготовку до атестаційного іспиту. Під час зустрічей здобувачі загалом позитивно оцінювали такі підходи. Аналіз ОП і навчального плану підтверджує, що обсяг навантаження є оптимальним для досягнення програмних результатів навчання та відповідає чинним нормативам.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практичну орієнтованість на ОП забезпечують ОК Практичний курс англійської мови (61,5 кредитів), Практичний курс німецької мови (46,5 кредитів), «Практична фонетика англійської мови» (3 кредити), частково Теорія та практика перекладу (4,5 кредитів), а також педагогічна практика (4,5 кредитів) та професійно-перекладацька практика (4,5 кредитів). За словами розробників ОП «всі ОК професійної підготовки практично орієнтовані за спеціальністю «Філологія», що дозволяє швидко адаптувати їхній зміст до змінюваних потреб ринку праці. Зауважимо, що враховуючи і так недостатній обсяг практичної перекладацької складової, відведення кредитів під педагогічну практику викликає подив. Отримана кваліфікація не дає право на викладання в середній та вищій школі, однак обсяг кредитів на педагогічну практику (4,5) фактично дорівнює всьому обсягу перекладацьких дисциплін на програмі. Алогічним виглядає зарахування досвіду академічної мобільності в Анхальтському університеті (м. Кетен) як педагогічної практики (оскільки по факту це взагалі не було практикою, а тим більше педагогічною). При цьому на сайті з новиною від 18.04.2024 зазначено, що «В рамках співпраці Національного університету «Одеська політехніка» з Університетом прикладних наук Анхальта (м. Кетен, Німеччина) проведено перекладацьку практику-стажування студентів Українсько-німецького навчально-наукового інституту». В цілому, зважаючи на переважність лекційних на практичних завданнями (що підтверджено адміністрацією як оф. політикою ЗВО) як на рівні ОК, так і вибіркового курсів, очевидний (в тому числі, й через виділення 4,5 кредитів на педагогічну практику) фокус на викладання іноземних мов, а не переклад, вважаємо практичну підготовку здобувачів вищої освіти такою, що не дає можливості повноцінно здобути перекладацькі компетентності (як-от СК15. Здатність здійснювати постперекладацьке редагування тексту перекладу), потрібні для подальшої професійної діяльності та досягати ПРН 6, ПРН18, ПРН20 та ПРН21.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Розробники освітньої програми зазначили, що зміст обов'язкових компонентів враховує всі цілі сталого розвитку. Це реалізується, зокрема, через тематичне наповнення ОК «Практичний курс англійської мови».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до НУ "Одеська політехніка" оприлюднені у вільному доступі на офіційному сайті закладу (<https://op.edu.ua/vstup/rules>) відповідно до чинного Порядку прийому на навчання у 2024 році (наказ МОН України від 06.03.2024 № 266). Документ має чітку структуру та містить детальний алгоритм дій для вступу на всі освітні програми університету. Повний текст охоплює 528 сторінок і регламентує всі етапи вступної кампанії — від вимог до освіти вступників (розділ I) до формування рейтингових списків (розділ XII) та процедури зарахування (розділ XIV). У вкладці «Вступникам» (<https://op.edu.ua/vstup/bac-menu>) інформація подана у спрощеному, візуалізованому форматі (включаючи календар вступу, конкурсні пропозиції, рекомендації щодо мотиваційного листа тощо), що значно полегшує пошук відповідей на типові запитання вступників. Принципи відкритості та прозорості взаємодії з абітурієнтами викладено в розділі XX Правил прийому. Документ не містить дискримінаційних норм і гарантує рівні умови для всіх вступників — незалежно від статі, віку, релігії, особливих потреб чи соціально-економічного статусу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Згідно з Правилами прийому до НУ "Одеська політехніка", у 2024 році конкурсний відбір на освітню програму «Германські мови та літератури (включно з перекладом), перша – англійська» здійснювався на основі результатів НМТ (2022–2024 рр.) та ЗНО 2021 року з урахуванням різних вагових коефіцієнтів. Вступники, які складали НМТ у 2024 році, подавали результати з чотирьох предметів: три – обов'язкові, один – за вибором. Вагові коефіцієнти були такими: українська мова – 0,4; математика й історія України – по 0,3; іноземна мова – 0,4; біологія, фізика або хімія – по 0,2; українська література – 0,4; географія – 0,3. Також враховувався мотиваційний лист. Мінімальний конкурсний бал для участі в конкурсі на бюджет становив 130 балів, а для вступу на контракт – 100 балів. Під час зустрічей було підтверджено, що конкурсні пропозиції формуються навчально-науковими інститутами, проходять обговорення в структурних підрозділах, вносяться до ЄДЕБО та публікуються на сайті університету.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ЗВО розроблено низку внутрішніх нормативних документів, які регулюють процедури визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, зокрема у випадках поновлення, переведення, участі в академічній мобільності, а також визнання програмних результатів навчання й кваліфікацій, отриманих в інших закладах освіти або шляхом неформального й інформального навчання. Ці процедури закріплено у Положенні про організацію освітнього процесу в НУ «Одеська політехніка», Тимчасовому порядку визнання результатів попереднього навчання та перезарахування кредитів ЄКТС (посилання), Порядку визнання результатів, здобутих у неформальній/інформальній освіті, а також у Положенні про академічну мобільність. Вибрані механізми не суперечать нормам національного та міжнародного законодавства, а також відповідають положенням Лісабонської конвенції. Інформування здобувачів освіти про ці можливості відбувається через деканат, кураторів академічних груп та викладачів, що забезпечують викладання ОК. Для визнання результатів навчання необхідно подати пакет документів із зазначенням вивчених компонентів, кількості кредитів і результатів оцінювання.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ЗВО впроваджено процедуру визнання результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти, відповідно до чинного Порядку. Здобувачі освіти поінформовані про наявність такої можливості – про це нагадують викладачі освітніх компонентів, куратори академічних груп та співробітники деканатів. Процедура реалізується шляхом подання здобувачем заяви, декларації та супровідних документів до деканату. На підставі поданих матеріалів створюється комісія, яка приймає рішення щодо визнання. За свідченням розробників у 2023 році цим механізмом успішно скористалися здобувачі, які пройшли курс «Англійська для кар'єрного зростання» на платформі Prometheus (Козак А., Тубензеле В., Македонська Н.). Однак за результатом розгляду здобутки було перезараховано не в ОК «Практичний курс англійської мови», що було б логічним, а в якості частини модуля ВК «Основи усного перекладу». Незрозумілою залишилась логіка зарахування результатів академічної мобільності <https://op.edu.ua/news/16659> як педагогічну практику, хоча на сайті було зазначено, що «Усі здобувачі, що проходили

практику, успішно склали підсумковий іспит з перекладацької практики та отримали відповідні сертифікати". При цьому в цій же новині зазначено, що здобувачі мали "Теоретично-практичний курс під назвою «Мова та технології перекладу, німецька мова і культура» сприяв академічному обміну професійними навичками та поглибив співпрацю між викладачами та студентами зазначених закладів вищої освіти за такими напрямками: "локалізація програмного забезпечення: проекти, інструменти та формати; локалізація графічного інтерфейсу користувачів; машинний переклад і постредагування нейронного і машинного перекладу на основі технологій «prompt»; німецька мова та культура – інтенсивний курс з німецької мови, заглиблення у німецько-мовне середовище (відвідування художніх читань німецькою мовою, музею німецької мови, екскурсійні програми до м. Берлін, м. Лейпциг та м. Десау та участь в інших культурно-освітніх заходах)", відтак за тематикою логічніше було зарахувати здобутки в ОК "Теорія та практика перекладу" та "Практичний курс німецької мови".

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Регулювання методів, засобів і технологій навчання в НУ «Одеська політехніка» здійснюється на основі низки локальних актів, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу» та «Положення про програму навчальної дисципліни та силабус». Важливим позитивним аспектом є впровадження окремого документа – «Політика підтримки академічної свободи НУ "Одеська політехніка"», затвердженого наказом ректора №11 від 03.03.2025. За результатами опитування фокус-груп НПП, реалізація ОП відбувається через лекційні, семінарські й практичні заняття, самостійну роботу, практичну підготовку, контрольні заходи та наукову діяльність. Освітній процес здійснюється як у денній, так і заочній формі. За словами директора УНІ Лінгура В.М., в умовах воєнного стану викладання організовано дистанційно з використанням інструментів Google. Експертам було продемонстровано роботу Google Classroom, яку застосовують для таких дисциплін, як «Практичний курс англійської мови» та «Стилістика англійської мови». Проте, деякі викладачі, зокрема з курсу «Теорія та практика перекладу», передають завдання через Telegram або електронну пошту, не використовуючи навчальні платформи. Хоча методи й засоби навчання зазначено у ВСО, їх не відображено в таблиці з самоаналізу, силабусах або програмах дисциплін. Під час інтерв'ювання підтверджено застосування переважно традиційних підходів до навчання. Не підтримуємо трактування ЕГ "використання безкоштовних демо-версій програмного забезпечення для навчання перекладу" як позитивну практику, оскільки обмежений час функціонування демо-версій (1 місяць) не здатний забезпечити повноцінне набуття навичок з перекладу (що, до речі, і не позиціонується, оскільки ПРН 6 пропонується набувати у межах неперекладацьких ОК). В цілому, методи та засоби навчання в цілому відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу, однак не повною мірою задовольняють набуття ПРН (зокрема, ті, що мають безпосереднє відношення до перекладу (ПРН20, ПРН21, ПРН6 та ПРН18)).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Університет використовує різні форми навчально-методичного забезпечення для донесення інформації до здобувачів освіти. Зокрема, для нормативних навчальних дисциплін розробляються програми навчальних дисциплін (ПНД) та силабуси, для вибіркових – анотації, для практик – наскрізні та робочі програми, а для атестаційних екзаменів – відповідні програми. Кафедра англійської філології та перекладу забезпечує відкритий доступ до освітньої програми, силабусів, програм практик і атестаційного іспиту. Щодо вибіркових дисциплін, викладачі пояснили, що анотації надаються за запитом студентів через корпоративну електронну пошту, що на нашу думку, не повною мірою відповідає принципам доступності. Наразі наявна на персональних сторінках НПП інформація містить лише формальні відомості: Рік впровадження, кількість кредитів ЕКТС, аорма контролю, кількість аудиторних занять, компетентності та результати навчання (<https://op.edu.ua/education/programs/components/19911>). Силабуси ОК включають стислий опис дисципліни, її мету, програмні результати навчання, зміст, методи контролю. Програма атестаційного екзамену містить інформацію про загальні та фахові компетентності, ПРН, перелік теоретичних питань, критерії оцінювання та рекомендовану літературу. Згідно з п. 2.8 «Положення про програму навчальної дисципліни та силабус» (посилання), у ПНД мають бути чітко прописані форми поточного й підсумкового контролю, а також критерії оцінювання, зокрема, для індивідуальних видів роботи. Водночас у програмі навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу» відсутні критерії оцінювання курсової роботи, яка за навчальним планом є складовою цього курсу та розглядається як форма індивідуальної роботи (надане у відповіді для ЕГ посилання (на гугдиск) на критерії оцінювання курсових, на нашу думку, не дозволяє засвідчувати постійну доступність цієї інформації здобувачам. Викладачі повідомили, що на початку вивчення дисципліни студентів ознайомлюють з її цілями, змістом і критеріями оцінювання, що було підтверджено під час зустрічі з ЕГ. Також студенти знають, що всю необхідну інформацію про навчальні дисципліни можна знайти на сайті ЗВО. Разом із тим експерти зазначають, що на сторінці освітньої

програми (<https://op.edu.ua/education/programs/bac-035-041>) відсутні дані про навчальні компоненти в редакціях ОП 2021–2023 років.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У межах реалізації ОП «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» існує тісний зв'язок між навчальним процесом і науковими дослідженнями. З першого курсу здобувачі беруть активну участь у науково-практичних конференціях всеукраїнського та міжнародного рівнів, презентують результати власних досліджень, готують наукові публікації як самостійно, так і у співпраці з викладачами кафедри англійської філології та перекладу, публікуючи їх у фахових і наукометричних виданнях, що підтверджено здобувачами на зустрічах з ЕГ. Інтеграція досліджень у навчальний процес здійснюється, зокрема, через участь студентів у роботі наукових гуртків.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

В університеті функціонує система регулярного оновлення змісту освітніх компонентів. Перегляд навчального контенту здійснюється на засіданнях кафедр англійської філології та перекладу, а також німецької філології та перекладу, за участі гаранта освітньої програми й стейкхолдерів. Наприклад, здобувачі повідомили експертам, що з їх ініціативи було внесено зміни до окремих навчальних компонентів для посилення їхньої практичної орієнтації. Також ЕГ підтвердила участь студентів в опитуваннях щодо змісту та викладання навчальних дисциплін. Водночас на сайті освітньої програми (зокрема, на “сторінці компоненти” (<https://op.edu.ua/education/programs/components/18164>)) відсутня інформація щодо інформаційного забезпечення. Згідно з п. 3.2 Положення про програму навчальної дисципліни та силабус (<https://op.edu.ua/document/16535>), методичне забезпечення дисципліни автоматично додається з репозиторію Одеської політехніки. Цю інформацію підтвердили представники адміністративних підрозділів. Під час зустрічей із гарантом програми та викладачами пояснювалося, що відповідно до внутрішніх процедур, студенти отримують усі необхідні матеріали у вигляді методичних рекомендацій. Гарант програми надав експертам доступ до 35 методичних розробок, які були доступні через корпоративну пошту. Уся надана документація датована 2024–2025 роками та затверджена протоколами кафедр. Разом із тим експерти зазначають, що інформація про освітні компоненти в редакціях програми за 2021–2023 роки відсутня на офіційній сторінці ОП, тому неможливо оцінити наявність методичного забезпечення (і динаміку оновлення забезпечення) для цих періодів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ВСО (с. 13) покликаються на застарілий локальний документ “Концепція інтернаціоналізації ОНПУ”, яким визначено інституційну політику і стратегію інтернаціоналізації ЗВО. ЕГ з'ясувала, що за поданим покликанням розміщена “Концепція інтернаціоналізації Одеської політехніки на 2025-2030 роки”, введена в дію наказом ректора від 28.11.2024 № 63, яка регулює питання реалізації в ЗВО міжнародних проектів, програм міжнародної академічної мобільності, доступу до міжнародних інформаційних ресурсів. На зустрічі з керівництвом ЗВО перший проректор і директор УНІ розповіли експертам про актуальні для реалізації освітньої програми договори із закордонними ЗВО, міжн. організаціями, зокрема міжн. співпрацю між «Одеською політехнікою» та Anhalt University of Applied Sciences. Незважаючи на те, що до співпраці з Anhalt University of Applied Sciences було долучено велику кількість здобувачів, відчутного впливу на ОП не помічено. Хоча, за словами розробників, випускники ОП можуть продовжити навчання за спеціальністю “Software Lokalizierung” в університеті-партнері, наразі в ОП програмі відсутні курси перекладацького спрямування, які б готували до локалізації програмного забезпечення (навіть на рівні елементарних перекладацьких технологій). Фокус-групи підтвердили відомості самоаналізу про те, що до викладання на ОП залучаються іноземні викладачі або викладачі, які мають досвід роботи за кордоном: наприклад, 15.10.23– 20.02.24 було реалізовано дистанційний проєкт “American Speaking Club” Корпусу миру США, який провадив лектор Ф. Поспішил: “Покращення міжкультурної компетенції та мовних навичок студентів” у рамках програми Peace Corps Virtual Service Pilot.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів визначені в «Положенні про організацію та проведення підсумкового та поточного контролів рівня навчальних досягнень» та «Положенні про організацію освітнього процесу». Експертна група встановила, що основні форми контролю за змістом і структурою ефективно слугують для перевірки досягнення програмних результатів навчання. На освітній програмі застосовуються:

поточний контроль (протягом семестру під час вивчення дисциплін), семестровий контроль (по завершенні освітніх компонент), оцінювання окремих видів вибіркової навчальної діяльності, а також атестаційний екзамен. Підсумковий контроль реалізується у формі екзамену або заліку. Критерії оцінювання чітко визначені та зрозумілі, що підтвердили студенти й викладачі під час зустрічей із фокус-групами. Звертаємо увагу на відсутність критеріїв оцінювання навичок усного перекладу, що є одним і програмних результатів навчання. В робочій програмі єдиного курсу перекладацького спрямування «Теорія та практика перекладу» наведено ПРН 20. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог та ПРН 21. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог, хоча в ОПП (4.2.4 Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами освітньої програми) зазначено інше. Дублювання ПРН у РП можна було б розглядати як технічну помилку, однак іспит з ОК не передбачає демонстрації навичок з усного перекладу: «Поточний контроль полягає у виконанні 1) Двох модульних контрольних робіт. Модульні контрольні роботи складаються з теоретичної і практичної частин та проводяться у формі тестування. Бездоганне виконання кожної модульної контрольної роботи становить 15 балів. (2 МКР × 15б.=30б.) 2) Виконання 7 поточних завдань у вигляді тесту. Бездоганне виконання кожного завдання - 10б. 3) Підсумковий контроль – екзамен. Екзамен усний. Максимальна оцінка, яку може отримати студент – 100 балів». Структури, зразків завдань тощо фінального іспиту за ОК не надано, але, враховуючи те, що впродовж навчання навички здобувачів оцінювались виключно в вигляді тестування, перспективи оцінювання усного перекладу таким методом виглядають малоімовірними.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» першого (бакалаврського) рівня, затвердженого наказом МОН № 869 від 20.06.2019 р. Формою атестації, передбаченою цим стандартом, є атестаційний екзамен, мета якого – перевірка досягнення програмних результатів навчання. На освітній програмі «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська», що реалізується в університеті, саме атестаційний екзамен визначено як форму підсумкової атестації. Організація та проведення екзамену регламентуються «Положенням про екзаменаційні комісії з атестації осіб, які здобувають ступінь бакалавра чи магістра» (посилання). За результатами успішного складання екзамену здобувачу присвоюється кваліфікація бакалавра з філології за спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» та видається диплом державного зразка. Вимоги до складання екзамену докладно описані у вищезгаданому Положенні, з яким ознайомлені здобувачі.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок проведення контрольних заходів є прозорим і зрозумілим для всіх учасників освітнього процесу. За результатами співбесіди зі здобувачами освіти зауважень щодо об'єктивності екзаменаторів не зафіксовано. Комунікація між НПП та здобувачами здійснюється через корпоративну електронну пошту та месенджер Telegram. Під час зустрічі з представниками здобувачів і НПП з'ясовано, що існує можливість подання апеляцій щодо результатів оцінювання. Водночас така процедура жодного разу не застосовувалася через відсутність потреби.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО функціонує політика забезпечення академічної доброчесності, закріплена в «Положенні про академічну доброчесність та етику академічних відносин». З метою популяризації принципів доброчесності серед здобувачів і працівників проводяться семінари та Тиждень академічної доброчесності. Здобувачі ознайомлені з процедурою перевірки робіт на плагіат. Протягом функціонування ОП випадків порушення академічної доброчесності з боку здобувачів чи НПП зафіксовано не було. Для перевірки академічної доброчесності використовується система «Strikeplagiarism».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Викладачі, залучені до реалізації ОП, мають належну кваліфікацію та професійний досвід, що дозволяє забезпечити викладання в ЗВО. Поточний якісний склад НПП кафедри та їх наукові профілі представлено на офіційному сайті: <https://op.edu.ua/afr>. Детальна інформація щодо відповідності викладачів вимогам ОП подана у додатку 2 «Зведена інформація про викладачів ОП». Водночас слід зауважити, що деякі НПП, які ведуть дисципліни, не мають щонайменше п'яти наукових публікацій за напрямками таких ОК, як: Теорія та практика перекладу, Лексикологія англійської мови, Теоретична граматики англійської мови, Практична фонетика англійської мови, Методика викладання іноземної мови, Латинська мова, Стилїстика англійської мови, Академічна доброчесність тощо. Хоча більшість НПП мають сертифікати про проходження стажувань, значна частина з них охоплює питання загальних освітніх інновацій, а не конкретні теми ОК. Зауважимо, що вплив результатів підвищення кваліфікації на викладання класичних філологічних курсів (зокрема. із вивчення мов) доволі помітний: матеріали тренінгів і онлайн-курсів (Dinternal Education, Pearson, Cambridge Assessment English, National Geographic, Macmillan Education, Clarivate тощо) використовуються у викладанні дисциплін Лексикологія англійської мови, Стилїстика англійської мови, Практична фонетика англійської мови, Практичний курс англійської мови. Однак інтегрування досвіду міжнародного стажування в перекладацькі курси простежується лише в вибіркових дисциплінах (наприклад, ВК «Практика перекладу технічних текстів»). Надана додатково як аргумент для ЕГ інформація щодо підвищення кваліфікації НПП у контексті відповідності ОК повністю не знімає озвучені проблеми, оскільки наприклад, дотичність курсу Ukrainian culture: understanding the country and its people до курсу Методика викладання іноземної мови, а «Інновації у навчанні української мови як іноземної» до курсів 1.2.6 «Теоретична граматики англійської мови» 1.2.7 «Теорія та практика перекладу» – сумнівна.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура відбору науково-педагогічних працівників для заміщення вакантних посад у НУ «Одеська політехніка» визначена Порядком конкурсного відбору та укладання трудових договорів (контрактів), що оприлюднений на офіційному сайті університету: <https://opu.ua/document/2485>. Відбір проводиться відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів, відкрито, прозоро та з дотриманням принципів колегіальності, обґрунтованості рішень і неупередженості щодо кандидатів. Вимоги до претендентів також публікуються за цим посиланням. Оцінювання кандидатів здійснюється з урахуванням їх відповідності кваліфікаційним критеріям, визначеним Ліцензійними умовами. Обов'язковою умовою є вільне володіння українською мовою. Розгляд кандидатур відбувається поетапно: спочатку – на засіданні кафедри, далі – на засіданні Вченої ради інституту, яка ухвалює остаточне рішення. Під час зустрічей експертів із представниками університету наголошувалося, що при доборі на ОП пріоритет надається НПП, які відповідають чинним ліцензійним вимогам.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До освітнього процесу активно залучаються роботодавці, фахівці-практики та галузеві експерти, що було підтверджено під час зустрічей. У 2024 році гостьові лектори провели низку занять філологічного профілю, зокрема: д.філол.н. Іліаді О. (ПНПУ ім. К. Д. Ушинського), д.філол.н., проф. Сазонова Я. (ХНПУ ім. Г. С. Сковороди) та д.філол.н., проф. Бацевич Ф. (ЛНУ ім. І. Франка). Випускниця 2023 року, нині викладачка «Анти школи англійської "Space Deer"» Федоренко Н., ділилася практичними навичками зі студентами першого курсу під час занять з дисципліни «Практичний курс англійської мови». Зазначимо, що інформації про зустрічі з практиками чи експертами в галузі перекладу ОПП не надавалось. Незважаючи на те, що роботодавцем Чесноковим висувалася пропозиція щодо впровадження курсу технічного перекладу, такий курс на ОК відсутній. Пропозиція академічного стейкхолдера об'єднати дисципліни «Теорія та практика перекладу» та «Практичний курс усного перекладу» через дублювання змісту доцільна з формальної точки зору якості освіти (дивно, що проблема з дублюванням змісту курсів узагалі існувала), але істотно послаблює шанс здобувачів повноцінно набути навички з усного перекладу (це наразі не забезпечує жодна ОК).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Керівництво університету визнає значення професійного зростання НПП і прагне забезпечити умови для розвитку їхньої викладацької компетентності. Інформація про безоплатні можливості стажування в Україні та за кордоном, участь у програмах академічної мобільності й навчальних курсах постійно оновлюється у розділах сайту ЗВО: «Працівникам» та «Інтернаціоналізація». НПП кафедри беруть участь у науково-методичних семінарах, відвідують заняття колег для обміну досвідом. Координацію підвищення кваліфікації здійснює Центр забезпечення якості вищої освіти. Усі викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, проходять стажування, які сприяють як фаховому зростанню, так і розвитку соціальних навичок. Значна частина НПП відзначена грамотами та подяками у 2020–2021 роках, деяким працівникам нараховано премії. Механізм заохочень передбачено Правилами внутрішнього розпорядку та Положенням про заохочення працівників за наукові досягнення. Згідно з локальними документами, передбачено надбавки за публікації у виданнях, що індексуються в SCOPUS. У межах чинної процедури соціальної підтримки передбачено доплати за складність і напруженість праці, премії за особливо важливі завдання, а також матеріальну допомогу на оздоровлення, зокрема для відпочинку в таборі «Чайка». Результати щорічного оцінювання НПП публікуються на сайті університету: <https://op.edu.ua/about/reports>. Критерії включають відповідність ліцензійним вимогам, виконання індивідуального плану та плану підвищення кваліфікації. Оцінювання може бути «задовільним» або «незадовільним» - останнє виставляється, зокрема, у разі виявленого відставання у підвищенні кваліфікації.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази експертна група засвідчила наявність належних умов і сприятливого середовища для реалізації освітньої діяльності. Матеріально-технічне забезпечення є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання за акредитованою освітньою програмою. Заклад має необхідний аудиторний фонд, зокрема кабінети для лекцій і практичних занять, обладнані комп'ютерами та мультимедійною технікою, а також конференц-зал. Освітні компоненти забезпечені актуальними навчально-методичними матеріалами, включаючи праці викладачів, що реалізують ОП. Бібліотека містить усю необхідну навчальну, наукову та художню літературу англійською мовою. Інфраструктура та інформаційні ресурси доступні безкоштовно. ЕГ рекомендує продовжувати вдосконалення матеріально-технічної бази та науково-методичного забезпечення, а також активніше використовувати потенціал наявних приміщень для підвищення ефективності освітнього процесу. Відсутність програмного забезпечення для письмового перекладу (CAT-інструментів), однак, ставить під сумнів можливість досягнення ПРН 6 у контексті перекладацької діяльності.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти та викладачами освітньої програми експертна група підтвердила, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до матеріальної інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. Доступ до мережі Інтернет забезпечено. Викладачі та здобувачі можуть вільно користуватися бібліотекою, включаючи абонементи, читальні зали, електронний репозитарій, а також замовляти онлайн-версії видань. Для організації дистанційного навчання активно застосовуються цифрові платформи (Google Classroom, Telegram), сервіси для відеоконференцій (Google Meet, Zoom), корпоративна електронна пошта та месенджери. Учасники фокус-груп запевнили, що жодних матеріальних, організаційних або адміністративних обмежень для доступу до освітньої інфраструктури немає.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище в університеті є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти за акредитованою ОП і відповідає їхнім потребам та інтересам. Порухень санітарних норм не зафіксовано. ЗВО надає місця в гуртожитках для тих здобувачів, які їх потребують; умови проживання визнано задовільними. Психологічна служба університету сприяє особистісному розвитку, професійному становленню та життєвому самовизначенню здобувачів. Реалізуються відповідні нормативні документи, зокрема: «Процедура соціальної підтримки здобувачів та працівників», «Кодекс професійної етики та поведінки працівників», а також функціонують група соціально-психологічної підтримки та група психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО надає здобувачам освітньої програми необхідну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації від кураторів, викладачів, адміністрації; для комунікації активно використовуються оголошення, скринька довіри, корпоративна електронна пошта та месенджери. Це забезпечує оперативний обмін інформацією між здобувачами, деканатом та викладачами. Під час відеоогляду експерти мали змогу побачити навчально-методичну дошку, що містить графіки навчального процесу, актуальні оголошення та скриньку довіри.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Організація навчання здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в університеті регламентується «Положенням про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами в ОНПУ». Заклад вищої освіти приділяє значну увагу забезпеченню доступності інфраструктури: навчальні корпуси облаштовані пандусами, територія пристосована для вільного пересування осіб на візках, передбачено можливість проживання таких осіб разом із супроводжувачами. В університеті функціонує група психолого-педагогічного супроводу, яка

забезпечує навчально-реабілітаційний супровід інклюзивного навчання. Налагоджено електронні канали безперервної комунікації, проводяться заходи з психологічної підтримки, зокрема «Інтерактивні сесії: зміцнення психологічної стійкості». Під час зустрічі з гарантом ОП та онлайн-огляду матеріально-технічної бази підтверджено наявність умов для повноцінного навчання і розвитку студентів з особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті впроваджено чітку та прозору політику і процедури врегулювання конфліктних ситуацій, зокрема тих, що можуть бути пов'язані з проявами сексуальних домагань, дискримінації чи корупції. Ці процедури формалізовані та послідовно застосовуються в межах реалізації освітньої програми. Під час зустрічей зі студентами та представниками студентського самоврядування експертна група встановила, що подібні ситуації не виникали, однак здобувачі вищої освіти поінформовані про порядок дій у разі їх виникнення. Студенти зазначили, що за потреби можуть звернутися до керівництва університету через «Скриньку довіри» або отримати підтримку фахівців Психологічної служби.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Згідно з відомостями самооцінювання, процеси розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регламентуються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості» Державного університету «Одеська політехніка», затвердженим Вченою радою (протокол № 3 від 30.06.2021, наказ ректора № 74/1 від 31.08.2021), а також «Положенням про програму навчальної дисципліни та силабус». Після аналізу зазначених документів експертна група встановила, що останнє положення не регламентує процедури розробки й оновлення саме освітніх програм. Відповідні питання частково охоплено лише пунктом 5.2 Положення про систему забезпечення якості, де йдеться про поточний моніторинг та оновлення програм з урахуванням актуальних змін у галузі, запитів ринку праці та побажань студентів, однак без визначення чіткої періодичності перегляду. Під час аналізу сайту ЗВО ЕГ виявила, що у 2023 році було затверджено нове «Положення про освітню програму» (протокол № 10 від 30.05.2023, наказ ректора № 47 від 31.05.2023), яке визначає відповідальних осіб та встановлює щорічний перегляд освітніх програм, що здійснюється випусковими кафедрами. Проте це положення не згадується у звіті самооцінювання. Під час зустрічі голова Ради з якості Е. Забарна запевнила, що всі освітні програми регулярно переглядаються, зміни обговорюються на засіданнях Ради з якості освітньої діяльності, а протоколи оприлюднюються на сайті. Водночас ЕГ встановила, що протоколи, на які посилаються розробники в ВСО (№14 від 18.08.2022 та №2 від 22.09.2022), не стосуються безпосередньо акредитованої ОП. На сайті Ради з якості оприлюднено 52 рішення за 2021–2025 рр., серед яких відображено зміни до інших освітніх програм, питання академічної доброчесності, методичного забезпечення, аналізу опитувань здобувачів тощо.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ході зустрічі зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування експертна група з'ясувала, що студенти залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми як безпосередньо, так і через органи самоврядування. Зокрема, до розроблення ОП був залучений здобувач Павленко А.С. Під час розмови здобувачі підтвердили свою участь у поданні пропозицій щодо вдосконалення програми. Також вони проходять анкетування з метою оптимізації освітнього процесу та розширення можливостей вибору дисциплін. Опитування дозволяє оцінити практичну цінність дисциплін і їхню роль у формуванні необхідних компетентностей. Разом з тим, результати анкетування не публікуються у відкритому доступі, що у ЗВО пояснюють необхідністю захисту конфіденційної інформації щодо викладачів. Водночас адміністрація запевнила, що отримані дані обов'язково враховуються. На думку експертної групи, навіть за умов дотримання конфіденційності можливо оприлюднювати зведені результати без згадки прізвищ. Як зазначив представник Центру забезпечення якості освіти, результати опитування передаються гаранту освітньої програми та завідувачу кафедри для аналізу і подальшого вдосконалення освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено взаємодію зі стейкхолдерами та роботодавцями, серед яких, однак, відсутні представники перекладацької індустрії. Долучені до акредитаційної справи долучено рецензії не містять зауважень або рекомендацій щодо вдосконалення ОП. Разом з тим, у звіті самооцінювання (с. 21) згадані й

інші роботодавці-рецензенти, зокрема, директор ТОВ «Міжнародна юридична служба “ІНТЕРЛІГАЛ”», що може свідчити про використання фрагментів з попередньої акредитаційної документації і, відповідно, формальним підходом до збору думку зацікавлених осіб відносно програми чи її оновлення. Присутні на зустрічі з експертами представники роботодавців підтвердили, що брали участь в обговоренні змін до ОП на засіданні кафедри у травні 2024 року.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

За результатами зустрічей встановлено, що на кафедрах УНІ практикується збір і врахування інформації про кар’єрний шлях випускників. Випускники підтвердили, що розробники ОП підтримують із ними регулярний зв’язок, зокрема через соціальні мережі та особисті контакти. Під час зустрічі з ЕГ випускники позитивно оцінили освітню програму та висловили готовність до подальшої співпраці з викладачами та здобувачами. Вони відзначили, що залучаються до обговорення ОП з метою її адаптації до вимог ринку праці, хоча конкретних пропозицій щодо її оновлення не надали.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Під час зустрічі з адміністративними підрозділами керівниця Центру забезпечення якості освіти Савельєва О. поінформувала експертну групу, що відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості Державного університету “Одеська політехніка”» (затвердженого Вченою радою, протокол № 3 від 30.06.2021, посилення), внутрішній контроль якості освітнього процесу здійснюється на трьох рівнях: ректорату, інститутів/факультетів та кафедр (с. 13). Центр забезпечення якості освіти проводить внутрішній перехресний моніторинг реалізації освітніх програм через анкетування здобувачів і випускників щодо змісту програм та якості викладання навчальних компонентів. Згідно з даними експертної групи, останній звіт про якість освіти (від 20.12.2023) доступний за посиланням: переглянути. Голова Ради з якості освіти Забарна Е. пояснила, що результати моніторингу обробляються та аналізуються на рівні кафедр і дирекцій інститутів, а також розглядаються на засіданнях Ради з якості, рішення якої оприлюднюються на сайті ЗВО (посилання). Протоколи цих засідань свідчать про систематичне обговорення питань, пов’язаних із реалізацією освітніх програм. Крім того, 12.12.2024 р. начальниця ЦЗЯВО представила аналіз результатів опитування здобувачів за підсумками осіннього семестру 2024–2025 н.р. Вона відзначила зростання активності студентів у заповненні анкети, розміщеної на офіційному сайті у розділі «ЯКІСТЬ» → «Опитування здобувачів»: 1255 відповідей від бакалаврів, 182 — від магістрів і 104 — від аспірантів. Разом із тим, експертна група зауважила, що серед здобувачів освітньої програми, яка проходить акредитацію, анкету заповнили лише 15 осіб, що становить незначну частину контингенту. Це свідчить про потребу в активізації їхньої участі у моніторингу якості реалізації програми. Також експерти звернули увагу на те, що система забезпечення якості в Університеті не виявила своєчасно і не усунула серйозні недоліки, відзначені в Критеріях 1, 2 та 6, що стосуються структури, змісту освітньої програми та її кадрового забезпечення.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Це перша акредитація даної освітньої програми. У ході інтерв’ювання начальниці ЦЗЯВО Савельєвої О. та голови Ради з якості Забарної Е. експерти дійшли висновку, що Одеська політехніка прагне враховувати рекомендації, отримані під час попередніх акредитацій освітніх програм, які реалізуються в Університеті. На вебсторінці Ради з якості (<https://op.edu.ua/structure/eqb>) розміщено протоколи та рішення цього дорадчо-консультативного органу ЗВО за 2021–2025 роки. ЕГ підтвердила, що у відповідних рішеннях серед питань управління якістю відображено обговорення результатів акредитацій освітніх програм, зокрема проведених у 2024–2025 н.р.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО формується академічне середовище, орієнтоване на підтримку культури якості, що сприяє постійному розвитку та оновленню освітніх програм. Під час зустрічі викладачі повідомили, що беруть участь у перегляді ОП шляхом обговорень на засіданнях кафедри. Моніторинг змін в освітніх програмах здійснюється ЦЗЯВО і обговорюється на засіданнях Ради з якості. Серед позитивних практик варто відзначити наявність на сайті університету окремого розділу «Для гарантів освітніх програм» (<https://op.edu.ua/guarantor>), де розміщено алгоритм акредитації, форми та шаблони документів, а також новини та анонси заходів, присвячених питанням забезпечення якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила та процедури, які регламентують права й обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є відкритими, чіткими та зрозумілими. Вони визначені у відповідних документах, перелік яких наведено в звіті самооцінювання. Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами освітньої програми було підтверджено наявність вільного доступу до інформації, необхідної для побудови індивідуальної освітньої траєкторії, а також до ресурсів щодо можливостей професійного розвитку, зокрема через сайт університету. Також здобувачі поінформували про прозорість процедур ознайомлення з методичними матеріалами до навчальних дисциплін. Зі свого боку, викладачі мають доступ до інформації про програми підвищення кваліфікації, міжнародну співпрацю та участь у проєктах різного рівня.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Не пізніше ніж за місяць до затвердження нової освітньої програми або внесення змін до чинної, ЗВО публікує відповідний проєкт на своєму офіційному сайті для збору зауважень і пропозицій від зацікавлених сторін. Крім того, під час зустрічей з здобувачами, викладачами та роботодавцями (не перекладацької сфери) експертна група отримала підтвердження, що їхні інтереси та побажання дійсно враховуються при формуванні змісту освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО своєчасно розміщує на офіційному веб-сайті повну та достовірну інформацію про освітню програму – її цілі, очікувані результати навчання та складові, у достатньому обсязі для поінформованості зацікавлених сторін і ширшої громадськості.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації,

концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рекомендації 1. Забезпечити набуття ПРН 6 та ПРН 18 у межах ОК, безпосередньо пов'язаних із обраною (перекладацькою) спеціалізацією. 2. При перегляді ОП повноцінно використати досвід викладання перекладу та локалізації університету-партнера – Anhalt University of Applied Sciences (HAS) Sciences (м. Кетен, Німеччина) в контексті забезпечення технологічних та сервісорієнтованих компетенцій сучасного перекладача. 3. При перегляді ОП, у тому числі, формуванні мети, урахувати думку місцевих роботодавців (зокрема тих, які приймають здобувачів на практику або мають щонайменше одного працевлаштованого за фахом випускника програми) стосовно сталого попиту на фахівців із технічного перекладу впровадженням відповідних ОК (наразі єдиний реальний роботодавець наполягає на пріоритетності надання послуг із галузевого перекладу, а метою програми розробники вбачають “підготовку фахівців, спроможних працювати у науковій, літературно-видавничій та освітній галузях”.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо: Ввести окремі ОК в обсязі, достатньому для забезпечення ПРН20, ПРН21 як окремих видів лінгвістичних послуг (усного послідовного перекладу, письмового перекладу фахових текстів (враховуючи запит роботодавців – технічних), редагування. Переглянути співвідношення лекційних / практичних занять задля забезпечення здобувачів можливістю набувати практичні результати навчання ПРН 6, ПРН18, ПРН20 та ПРН21. Переглянути доцільність педагогічної практики на користь виробничої перекладацької. Удосконалити спосіб оприлюднення докладної інформації щодо вибірових компонентів, зокрема таких, які сприяють удосконаленню перекладацьких компетенцій здобувачів і індивідуальної освітньої траєкторії (зробити постійно доступним на сайті, надавати гіперпосилки на силабуси поряд з назвами ОК в каталозі тощо).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо удосконалити процедуру зарахування результатів неформальної освіти та академічної мобільності, зараховуючи здобутки студентів у межах дотичних за змістом та тематикою курсів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендації 1. Увідповіднити надання інформації відносно методичного забезпечення ОК “Положенню про програму навчальної дисципліни та силабус (<https://op.edu.ua/document/16535>) в контексті суміжності з репозиторієм Одеської політехніки. 2. Забезпечити постійний доступ здобувачів (на сайті університету) до порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса). 3. Забезпечити доступ здобувачів до повної інформації щодо змісту вибірових дисциплін на сайті університету (не за запитом в індивідуальному порядку). 4. Ініціювати методичну комунікацію з Anhalt University of Applied Sciences у контексті інтернаціоналізації та наближення змісту ОПП до потреб випускників, у тому числі тих, які планують продовжити навчання в Anhalt University of Applied Sciences за спеціальністю “Software Lokalisierung”, впровадивши ОК, спрямовані на набуття технологічних та сервісорієнтованих навичок, необхідних у виробничому процесі локалізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендації 1. Впровадити системне (поточне й фінальне) оцінювання рівня навичок усного перекладу, сформульованого в ПРН як спроможність “Здійснювати усний послідовний переклад на базовому рівні в різних комунікативних ситуаціях” в ОК "Теорія та практика перекладу". 2. Уточнити критерій “Бездоганне виконання кожної модульної контрольної роботи” (ОК “Теорія та практика перекладу”) із докладною градацією помилок саме перекладацького характеру (вочевидь, практичної частини тестів).

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано: 1. Посилити кадровий потенціал фахівцями, здатними забезпечувати освітні компоненти (1.1.5, 1.1.6, 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.9, 1.2.11). або активізувати публікаційну активність та підвищення кваліфікації НПП у тих сферах, які відповідні ОК. 2. Посилити критерії відбору НПП для викладання із урахуванням потенціалу їхнього наукового доробку у забезпеченні освітнього компоненту. 3. Системно залучати до реалізації освітнього процесу роботодавців, професіоналів-практиків та експертів перекладацької галузі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендації: 1) до наступного навчального року розробити заходи щодо можливостей використання спільної платформи дистанційного навчання на ОП Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська з метою ефективної організації самостійної роботи, самоконтролю здобувачів ВО та прозорості оцінювання. 2) забезпечити здобувачів доступом до САТ-інструментів в обсязі достатньому для набуття стійких навичок користування (не оглядово, не на демо-версіях тривалість дії яких – 1 місяць).

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано 1. Актуалізувати рецензування програми роботодавцями-представниками ринку перекладацьких послуг з подальшим оприлюдненням на офіційній сторінці освітньої програми. 2. Активізувати участь здобувачів у моніторингу освітньої діяльності за ОП, який здійснюється через опитування. 3. Системі забезпечення якості Університету розробити дієвий механізм виявлення і своєчасного усунення недоліків з моніторингу в освітній програмі та освітньої діяльності з її реалізації, зокрема в розрізі Критеріїв 1, 2, 6.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Через опитування, організацію зустрічей-консультацій, засідання робочих груп забезпечити регулярну участь здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів у громадських обговореннях проєкту ОП відповідно до вимог до підкритерію 9.2.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР оз ID 52261.pdf</i>	YUbmF/jSKgrzvNscILksOI4K1qAhXGBMTYVqlzE7xag=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА